

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2024
(OR. en)

9774/24

LIMITE

ENER 221
ENV 503
CLIMA 197

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ανακοίνωση REPowerEU: quo vadis? = Ανταλλαγή απόψεων

Ενόψει του Συμβουλίου Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας στις 30 Μαΐου 2024, επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα το έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας για το ανωτέρω θέμα.

Μετά την απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ εξέδωσαν στις 10 και 11 Μαρτίου 2022 τη διακήρυξη των Βερσαλλιών¹ θέτοντας ως στόχο: «να απεξαρτηθεί η ΕΕ σταδιακά από τις εισαγωγές ρωσικού αερίου, πετρελαίου και άνθρακα το συντομότερο δυνατόν». Στο πλαίσιο της άνευ προηγουμένου ενεργειακής κρίσης στην ΕΕ, η οποία επρόκειτο κατά τους μήνες που ακολούθησαν να επηρεάσει δραματικά την ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ και να προκαλέσει απότομες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας σε ολόκληρη την ήπειρο, οι ηγέτες της ΕΕ κάλεσαν την Επιτροπή να προτείνει σχέδιο REPowerEU με σκοπό, ιδίως, α) να επιταχύνει τη μείωση της συνολικής εξάρτησης της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τις επιλογές των κρατών μελών όσον αφορά το ενεργειακό τους μείγμα· β) να διαφοροποιήσει τον εφοδιασμό και τις οδούς εφοδιασμού μας· γ) να αναπτύξει περαιτέρω μια αγορά υδρογόνου για την Ευρώπη· δ) να επιταχύνει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις διαδικασίες αδειοδότησης για την επιτάχυνση των ενεργειακών έργων· ε) να ολοκληρώσει και να βελτιώσει τις ευρωπαϊκές διασυνδέσεις φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας· στ) να ενισχύσει τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την ασφάλεια του εφοδιασμού και ζ) να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση. Οι ηγέτες της ΕΕ επισήμαναν επίσης την ανάγκη να ενταθούν οι εργασίες με σκοπό α) την εξασφάλιση επαρκών επιπέδων αποθήκευσης αερίου, β) την παρακολούθηση και βελτιστοποίηση της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας· γ) τη διοχέτευση συντονισμένων επενδύσεων σε ενεργειακά συστήματα και δ) την ενίσχυση της συνδεσιμότητας με την άμεση γειτονία της ΕΕ.

Τον Μάιο 2022 η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο REPowerEU² με τρεις κύριους στόχους: i) εξοικονόμηση ενέργειας, ii) παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και iii) διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ. Απώτερος στόχος του σχεδίου της Επιτροπής είναι η σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης από τις ρωσικές εισαγωγές ορυκτών καυσίμων έως το 2027 το αργότερο³. Το σχέδιο REPowerEU, το οποίο βασίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, σε συνδυασμό με τους κανονισμούς έκτακτης ανάγκης του Συμβουλίου, αποτέλεσαν τα βασικά εργαλεία της Ευρώπης για τη διαφοροποίηση από τις εισαγωγές ρωσικής ενέργειας, παρέχοντας έτσι διέξοδο από την κρίση. Στο πνεύμα αυτό, το σχέδιο REPowerEU ανέπτυξε βραχυπρόθεσμα μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, καθόρισε ένα ισχυρό μακροπρόθεσμο πλαίσιο για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης έως το 2030 και επιτάχυνε την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με σκοπό την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της ΕΕ και την απαλλαγή της οικονομίας της ΕΕ από τις ανθρακούχες εκπομπές. Εκτός από τα διαρθρωτικά μέτρα που προτάθηκαν στο πλαίσιο του REPowerEU, εγκρίθηκαν επίσης ορισμένοι προσωρινοί και έκτακτοι κανονισμοί για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων.

¹ [20220311-versailles-declaration-en.pdf \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN)

² COM(2022) 230 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN>

³ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b27b8b93-725d-11ee-9220-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

Σύμφωνα με το σχέδιο REPowerEU, τα περισσότερα κράτη μέλη μείωσαν σημαντικά ή κατάργησαν σταδιακά τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου, πετρελαίου και άνθρακα, ενώ ορισμένα άλλα κράτη μέλη κατάργησαν επίσης σταδιακά την εξάρτηση από πυρηνικά καύσιμα ή ηλεκτρική ενέργεια από τη Ρωσία. Συνολικά, οι ευρωπαίοι καταναλωτές κατάφεραν να εξοικονομήσουν 125,2 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα (bcm) αερίου, ενώ η ζήτηση φυσικού αερίου μειώθηκε κατά περισσότερο από 18 % κατά την περίοδο από τον Αύγουστο του 2022 έως τον Μάρτιο του 2024. Την τελευταία διετία η ΕΕ κατόρθωσε επίσης να διασφαλίσει ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου ήταν επαρκώς πλήρεις για τους πολίτες και τη βιομηχανία και προκειμένου να αποφεύγονται οι διακοπές ρεύματος και οι ελλείψεις ηλεκτρικής ενέργειας. Για να αντισταθμίσει τη σημαντική μείωση των ρωσικών εισαγωγών φυσικού αερίου (η οποία μειώθηκε από 45 % των συνολικών εισαγωγών φυσικού αερίου στην ΕΕ το 2021 σε 24 % το 2022 και σε 15 % το 2023), η ΕΕ διεύρυνε τον εφοδιασμό της με φυσικό αέριο και σε άλλους διεθνείς προμηθευτές, κυρίως τη Νορβηγία και τις ΗΠΑ. Η ενεργειακή πλατφόρμα της ΕΕ, την οποία δρομολόγησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2022, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στις κοινές προσπάθειες διαφοροποίησης της ΕΕ. Ο μηχανισμός συγκέντρωσης της ζήτησης που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ τον Απρίλιο του 2023 συνέβαλε στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου εν όψει της χειμερινής περιόδου 2023-2024. Το σχέδιο REPowerEU οδήγησε εξάλλου σε επιτάχυνση της ανάπτυξης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των προσπαθειών ενεργειακής απόδοσης. Οι εκτιμήσεις του κλάδου⁴ δείχνουν ότι η εγκατεστημένη αιολική και ηλιακή δυναμικότητα αυξήθηκε σωρευτικά κατά 36 % μεταξύ του 2021 και του 2023, εξοικονομώντας περίπου 24 bcm φυσικού αερίου σε διάστημα δύο ετών. Όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση, η τελική κατανάλωση ενέργειας μειώθηκε σε 940 εκατ. ΤΠΠ το 2022, ποσοστό που αντιστοιχεί σε μείωση κατά 2,8 % σε σύγκριση με το 2021. Περαιτέρω πρωτοβουλίες όπως το Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα⁵, το Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την αιολική ενέργεια⁶, η στρατηγική της ΕΕ για την ηλιακή ενέργεια⁷, νέα μέτρα για την παροχή αδειών, οι Χάρτες αιολικής και ηλιακής ενέργειας και η δημιουργία του Ευρωπαϊκού συνασπισμού για τη χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης στηρίζουν την ταχεία επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, αποτελώντας καίριους παράγοντες για την υλοποίηση της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια. Για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων επενδύσεων κινητοποιήθηκαν σχεδόν 300 δισ. EUR για την εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU, κυρίως μέσω του κανονισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας⁸.

⁴ Πηγές: Eurostat, WindEurope, Solar Power Europe

⁵ COM(2023)757

⁶ COM(2023)669

⁷ COM(2022)221

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241

Καθώς **συμπληρώνονται δύο έτη από τη δημιουργία του REPowerEU**, η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσφατα διαδικτυακή έκθεση για τον απολογισμό της εφαρμογής του REPowerEU, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ανά χώρα ενημερωτικών δελτίων, και εξέδωσε πρόσθετες συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές, με στόχο ιδίως την περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ολόκληρη την ήπειρο και τη μείωση των ρωσικών εισαγωγών ορυκτών καυσίμων. Ειδικότερα, η Επιτροπή ενέκρινε σειρά νέων και επικαιροποιημένων συστάσεων και εγγράφων καθοδήγησης για τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης και των πλειστηριασμών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Κατόπιν δύο ετών από την έγκριση του REPowerEU είναι πλέον σαφές ότι, παρότι οι εισαγωγές ρωσικών καυσίμων από την ΕΕ μειώθηκαν δραστικά, η ΕΕ κατόρθωσε να διατηρήσει την ενεργειακή της ασφάλεια. Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την ενεργειακή κρίση και λαμβάνοντας υπόψη τις αρνητικές και ενίοτε ανατρεπτικές επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης για τους ευρωπαίους πολίτες και τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες, τα προσεχή έτη θα χρειαστούν περαιτέρω προσπάθειες για την αύξηση της ανθεκτικότητας της ΕΕ και των κρατών μελών στη χρήση του ενεργειακού εφοδιασμού ως όπλου από ξένα καθεστώτα, τη διατήρηση και την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και τη σταθεροποίηση των τιμών. Επιπλέον, η μείωση της διαρθρωτικής εξάρτησης της Ευρώπης από τις ρωσικές εισαγωγές ενέργειας θα πλήξει σημαντικά την πολεμική οικονομία της Ρωσίας παραμένοντας ευθυγραμμισμένη με την αταλάντευτη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία και τους πολίτες της.

Στο πλαίσιο αυτό, η βελγική Προεδρία θα ήθελε να ζητήσει από τις αντιπροσωπίες να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις ακόλουθες δύο πτυχές:

- 1. Ποια εμπόδια αντιμετωπίζετε στη σταδιακή κατάργηση των ρωσικών εισαγωγών ενέργειας, σύμφωνα με το πνεύμα της Διακήρυξης των Βερσαλλιών και του επακόλουθου σχεδίου REPowerEU;**
- 2. Ποιες πρόσθετες πρωτοβουλίες θα πρέπει να δρομολογηθούν για τη στήριξη της ΕΕ και των κρατών μελών της στις προσπάθειές μας να καταργήσουμε σταδιακά την εξάρτηση από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν;**